

je zadnji čas tupo, ni posrečilo, proglasil je republiko zopet za cesarstvo, da dobi novih zaveznikov. Ker so se Braziljanci že naveličali republike in je monarhistična stranka precej močnejša, je mogoče da se bode predsednik Peixoto moral umakniti in udati.

Obrtnija.

Čikago in Kolumbijeva razstava.

(Dalje.)

Razstava se je osnovala v spomin 400letnice odkritja Amerike. Zato je naravno, da so se na njej zbrale stvari, ki spominjajo tega velicega dogodka. V vsej priprostosti stoji na neki višini s skalami obdana hiša, ki se pa po svoji obliki kaže, da predstavlja del važne zgodovine. Čemu bi bili sicer tukaj postavili to zgradbo, ki spominja na španjski srednji vek in prav nič ni podobna drugim poslopjem, ki stojé na okoli. Ko pristopimo bližje, vidimo, da ta hiša predstavlja samostan La Rabida, kateri je tako tesno zvezan z osodo pogumnega mornarja, in se imenuje po pravici vogelni kamen ameriške zgodovine. Bog ve, kaj bi bilo z Ameriko, da niso menihi prijazno vsprejeli pod streho Krištofa Kolumba in pa njegovega desetletnega sina.

Ameriški časnikar Eleroy Curtis sprožil je misel, da se zgradi poslopje predstavljajoče omenjeni samostan. Po narisih in fotografijah, ki so jih naredili v samostanu na Španjskem, je potem arhitekt Hen. D. Ives izdelal načrt in nadzoroval stavbo. Poslopje je popolnoma podobno samostanu, ki stoji blizu mesta Palos na Španjskem. Da celo okrožje samostana je točno posneto.

Ta španjski samostan je baje sezidal cesar Trojan v drugem stoletji, seveda za druge namene, in v 11. stoletji so ga popravili tempeljski vitezi. Ko so Mavri bili pregnani iz Španjske, je samostan prišel v roke frančiškanom, ki so ga zopet prezidali in mu dali ime Santa Maria de La Rabida (sv. Marija ob meji). Po Kolumbijevih časih so ga jako povejšali, ali zadnja leta so ga zopet popravili, da ima tisto podobo, kakor jo je imel, ki je bival v njem Krištof Kolumb.

Že poslopje samo na sebi je jako zanimivo za tiste, ki se zanimajo za zgodovino odkritja Amerike. V tem poslopju je pa razstavljenih mnogo stvari, ki so v zvezi z odkritjem Amerike. Iz vseh koncev sveta poslane so take stvari. Poslali so jih muzeji in zbirke slik, iz Evrope in Amerike. Največ je poslal španjski dvor in pa Vatikan. Pa tudi zasebniki poslali so mnogo dragocenosti. Leta in leta so iskali teh stvari in tako važne stvari za zgodovinarja bodo javljeno še kdaj skupaj zbrane. Učenjaki prepotovali so Ameriko in Evropo zasledujoč sledove Kolumbijeve. Ko so jedenkrat izvedeli, kje so stvari, morala se je zvezna vlada zavezati, da se vrnejo nepokvarjene, ker drugače jih lastniki niso hoteli dati. Za to je pa vedno oddelek vojakov stražil te stvari. Pri najvažnejših stvareh stal je vojak z nabito puško. V

vsaki sobi so trije Kolumbijevi gardisti pazili, da si kdo kake stvari ne prisvoji.

Najvažnejše je pismo, katero je poslal vojvoda Veraguški, s katerim je bil Kolumb imenovan za admiral in mu bilo dalo povelje, da naj poišče deželo, o kateri toliko govori, v tem pismu se je pooblastil, da kot podkralj vlada dežele, ki jih najde. Dalo se mu je plemstvo, ki bi bilo dedno, kakor bi tudi njegova admiralska in podkraljevska čast prišla na otroke njegove. To pismo je bilo izdano v Granadi dne 30. aprila 1492. Pismo je že močno obledelo in se vse ne da več brati. V vsem je v tem poslopju razstavljenih kacic 1200 stvari, vse lepo vrejeno po kronološkem redu. Iz več podob in pisem predstavlja staršo ameriško dobo in tista potovanja v novi svet pred Kolumbijem, ki so se pa bila skoro popolnoma pozabila. Tukaj se vidijo knjige, v kateri se trdi, da so Mongoli prvi iznašli Ameriko, in da je mongolski cesar Kublaj-han že v trinajstem stoletju bil obiskal Ameriko. Tu so spisi Klavdija Ptolomeja, očeta zemljepisja, kateri je prvi dokazal, da je zemlja okrogla, in iz katerega spisov si je Krištof Kolumb pridobil prvo zemljepisno znanje. Tu so sploh spisi iz dobe pred Kolumbom in po Kolumbu, ki so kako v zvezi z odkritjem Amerike.

(Dalje sledi.)

Obrtnijske raznoterosti.

Katranov asfaltni lak za železo se naredi, če se stopi in dobro zmeša 30 delov zapadnoindiškega kopala, 30 delov ameriške smrekove smole, 30 delov katranovega asfalta, 5 delov rumenega voska in 6 delov bencinskega trpentina. K tej zmesi pridenemo, dokler je še gorka 20 delov smolinca olja, 30 delov lanenega firneža, 30 delov trpentinovega olja, in 30 delov bencina. Če se hoče, da je lak tenkotekoč, pridene se več bencina. Stvari se morajo s takim lakom večkrat prevleči in postanejo vsled tega lepše.

Kako se črno lakovano usnje naredi svetlo? 5 delov stearinove kisline gorko raztopi v 7 delih terpentinovega olja, potem pa mešaj, dokler se popolnoma shladi in pri tem se pridene tri dele saj (Kienruss). Vzame se cunj in se namaže s to mažo usnje in drgne. Naposled se usnje še drgne z belo cunj, da postane svetlo.

Kmetijstvo.

Kmetske stanovske zadrage.

(Dalje.)

§ 21. Ako misli okrajna zadruga pobirati za pokritje v § 20. omenjenih stroškov več kakor 4 % naklade na zemljiški davek, dobiti mora potom nadrejene deželne zadrage in deželnega političnega oblastva dovoljenje od finančnega in poljedeljskega ministerstva.

Ravno tako mora deželna zadruga dobiti dovoljenje od ministerstva, če hoče pobirati nad 1 % priklade.

§ 22. V §§ 12. in 21. omenjene doneske pobirajo občine kot doklade na zemljiški davek in določajo okrajnim zadrugam. Okrajne zadrage imajo za deželno zadrugo pobrane doneske tej poslati.